

Streszczenie rozprawy doktorskiej

Autor pracy: mgr Karolina Joanna Czajkowska

Promotor: dr hab. Marek Kurkiewicz, prof. UKW

Tytuł rozprawy doktorskiej: Tekściarz czy poeta piosenki? Ewolucja twórczości Grzegorza Ciechowskiego w tekstach piosenek z lat 80. XX wieku.

Rozprawa pt. *Tekściarz czy poeta piosenki? Ewolucja twórczości Grzegorza Ciechowskiego na podstawie tekstów piosenek z lat 80. XX wieku* ma na celu przedstawienie rozwoju sposobu konstrukcji piosenek lidera Republiki. Jednocześnie dysertacja przedstawia nowy podział kultury, a tym samym udowadnia, iż wspomnianego artystę można nazywać poetą piosenki.

Część teoretyczna dysertacji skupia się na przedstawieniu nazewnictwa osoby odpowiedzialnej za pisanie tekstów. Obecny stan nomenklatury w zakresie *music studies* sprawia, że słowo „tekściarz” ma nacechowanie pejoratywne. Problem ten pojawia się w dużej mierze w zakresie twórców muzyki rockowej. Toteż w pierwszym rozdziale podniosłam temat pozycji tego gatunku w świadomości społecznej i badaniach naukowych. Podkreślony został wpływ rocka na rozwój kultury, w tym symboliki, w szczególności w latach 70. i 80. ubiegłego wieku w Polsce. Jednocześnie obecny stan badań pokazuje, że mimo ważnej roli rocka w życiu społecznym, nigdy nie był on sytuowany tak wysoko jak poezja śpiewana, co jest wynikiem między innymi ciągłego porównywania tekstu piosenki do poezji. W związku z tym drugi rozdział rozprawy przedstawia propozycję nowego podziału kultury na dwie grupy. W jednej z nich znalazły się sztuki uważane za wyższe, czyli literatura, muzyka klasyczna, rzeźba czy malarstwo. Natomiast do drugiej należy muzyka popularna, film czy kabaret. Na tej podstawie należy oddzielić twórcę tekstów piosenek od poetów. Zaproponowany nowy podział kultury pozwala także wyznaczyć różnice między tekściarzem a poetą.

Powyższe rozważania teoretyczne stanowią wprowadzenie do głównego tematu, jakim jest przedstawienie rozwoju metodyki komponowania piosenek przez Grzegorza Ciechowskiego. Niniejsza dysertacja ma na celu ukazanie sposobu konstrukcji tekstów i udowodnienie, iż w zakresie drugiej grupy można wydzielić poetów piosenki i tekściarzy. Na tej podstawie przeanalizowana została twórczość Grzegorza Ciechowskiego. Badania dotyczą utworów napisanych w latach 80. ubiegłego wieku. Trzeci rozdział obejmuje piosenki napisane jeszcze przed założeniem grupy Republika. Kolejno omówiłam single oraz debiutancką płytę

toruńskiego zespołu. Czwarta część dysertacji przedstawia piosenki z albumu *Nieustanne tango*, a także utwory wydane w późniejszym czasie, acz pochodzące z lat 80., czyli składanka '82-'85. W kolejnym rozdziale uwzględniona została solowa twórczość Grzegorza Ciechowskiego, który pod pseudonimem „Obywatel G.C.” wydał w tamtym okresie dwie płyty.

Przedostatnia część rozprawy obejmuje opis tomiku poezji *Wokół niej*. Przede wszystkim uwzględnione zostało porównanie tych tekstów piosenek, które wydano w formie wierszy. W tym rozdziale zwróciłam uwagę na to, jakie zmiany zaszły podczas dostosowywania wiersza do melodii, a także co sprawia, że piosenki są popularniejsze niż ich poetyckie odpowiedniki. To porównanie jest o tyle ważne, że pokazuje wyraźne rozdzielanie twórczości muzycznej i poetyckiej artysty. Jednocześnie udowadnia, iż Ciechowski jako autor tekstów piosenek, może być klasyfikowany wyżej w hierarchii, lecz jedynie uwzględniając wskazany wcześniej podział kultury. Tym samym jako poeta mógłby być usadowiony zdecydowanie niżej w pierwszej grupie kulturowej, gdyż jego tomik *Wokół niej* nie zdobył większego uznania i stanowił raczej ukłon w stronę fanów, aniżeli próbę zdobycia rynku poetyckiego.

Szósty rozdział to podsumowanie całych rozważań, uwzględniające przede wszystkim ewolucję toposów używanych w tekstach piosenek. Dzięki temu można zauważyć metamorfozę jaką przeszedł Grzegorz Ciechowski jako twórca oraz jak zmieniała się jego perspektywa postrzegania świata oraz życia społecznego względem upływu czasu.

Słowa kluczowe: tekściarz, poeta piosenki, rock, piosenkologia